

Koe

Huisvesting

- Koeien zijn groepsdieren. Daarom moeten zij met minimaal één andere soortgenoot gehouden worden. Dit voorkomt eenzaamheid en zorgt dat de koeien natuurlijk gedrag kunnen uitvoeren. Ook blijven ze actiever, waardoor ze minder snel dik worden.
- De temperatuur van de huisvesting is belangrijk voor koeien. De ideale omgevingstemperatuur voor een koe ligt tussen de 5 graden onder nul en 18 graden boven nul. Boven deze temperatuur heeft een koe al snel last van hittestress. De koe heeft dan last van de warmte. Dit kost veel energie waardoor de koe meer voedsel nodig heeft, vooral ruwvoer. Door hittestress hebben koeien echter minder zin om te eten. Het is dus belangrijk om de temperatuur zoveel mogelijk tussen de -5 en +18 te houden, ruim voldoende fris en koel water aan te bieden en extra ruwvoer zoals hooi, soja en bierborstel aan te bieden.

Gedrag

- Ideaal gezien bestaat een kudde koeien uit 5 tot 70 dieren. Het is een gemengde groep met meerdere vrouwelijke dieren van verschillende leeftijden en eventueel één of twee mannelijke dieren. Om voortplanting te voorkomen moeten de mannelijke dieren gecastreerd zijn. Bovendien is het houden van stieren niet verstandig om veiligheidsredenen.
- Het toevoegen van vreemde koeien in een kudde moet voorzichtig gebeuren om ruzie te voorkomen. Laat de koeien aan elkaar wennen in aparte ruimtes waar ze elkaar wel kunnen zien en ruiken. Zorg dat er voldoende ruimte is als de dieren bij elkaar worden gezet.

Verzorging

- Om besmetting met wormen zoveel mogelijk te voorkomen, is het verstandig om koeien regelmatig op een ander weiland te zetten. Een weiland is in ieder geval veilig nadat het drie maanden leeg heeft gestaan.
- De klauwen van koeien moeten in ieder geval twee tot drie keer per jaar bekapt worden. Bekappen is ook nodig wanneer één of beide delen van een klauw erg lang worden of als de koe kreupel loopt. Laat voor het bekappen een speciale klauwbekapper voor koeien komen.

Interactie

- Koeien slapen de ongeveer de helft van de nacht en ongeveer een derde deel overdag. Zorg er dus voor dat koeien voldoende rust kunnen nemen tussen activiteiten door en dat er voldoende tijd is om te slapen.
- Koeien besteden veel tijd aan het eten van ruwvoer, zo'n 6 tot 9 uur. Daarnaast herkauwen koeien zo'n 4 tot 6 uur. Zorg dat hier voldoende tijd voor is.
- Koeien hebben net als mensen een persoonlijke ruimte. Ze vinden het vaak niet prettig als vreemden ongevraagd te dichtbij komen staan. Ze lopen dan weg of reageren onvriendelijk. Naarmate koeien regelmatig rustig worden benaderd en een band opbouwen met hun verzorgers, kun je dichterbij de koe komen.

Voeding

Om het maagdarmsstelsel van een koe goed te laten werken, is veel ruwvoer belangrijk. Koeien die geen zware prestaties hoeven te leveren, zoals het geven van melk, hebben voldoende aan ruwvoer zoals hooi en gras. Op basis van levensfase of conditie (hoog drachtig, lacterend, zieke of dunne dieren) kan de voeding worden aangevuld met runderbrok. Doe dit op basis van gewicht. Als een koe geen krachtvoer krijgt, is een minarelenblok of zoutblok nodig om in alle voedingsstoffen te voorzien.

Koe

Huisvesting

- Moet met minimaal één andere soortgenoot gehouden worden
- Koeborstel moet in de stal aanwezig zijn
- Het beste het hele jaar door weidegang met schuilmogelijkheid, groot genoeg voor het aantal koeien
- Grupstal is ouderwets en minder goed voor het dierenwelzijn
- Ligbox stal is een middenweg, geen natuurlijke omgeving maar wel bewegingsvrijheid
- Potstal, vrije uitloopstal of hellingstal stimuleert sociaal gedrag en creëert rust bij de koeien
- Ideale temperatuur ligt tussen de 5 graden onder nul en 18 graden boven nul

Verzorging

- Twee tot drie keer per jaar de klauwen bekappen
- Regelmatig borstelen, of scheren wanneer er geen borstel in de stal hangt
- Regelmatig mestonderzoek doen voor wormen. A.d.h.v. de uitslag eventueel ontwormen

Hygiëne

- Het verblijf moet schoon en droog en tochtvrij te zijn
 - Dagelijks vieze plekken verwijderen
 - Dagelijks de ligboxen schoonmaken en opstrooien
 - Minimaal eens per week mest verwijderen uit de weide
- De voerbak en waterbak dienen schoon te zijn
 - Elke week geheel schoonmaken
 - Dagelijkse controle op reinheid (geen uitwerpselen e.d. in de bak)
 - De materialen (borstels e.d.) dienen schoon te zijn

Voeding

- Onbeperkt ruwvoer
- Onbeperkt, schoon water
- Aanvullen met liksteen
- Eventueel aanvullen met runderbrok, naar levensfase en gewicht

Gedrag

- Het kunnen uitvoeren van sociaal en natuurlijk gedrag
 - Vachtverzorging met soortgenoten
 - Grazen en herkauwen
- Voorkomen van stereotype gedrag zoals:
 - Dwangmatig likken
 - Kopschudden
- Geen stresssignalen vertonen zoals:
- Veel mesten
 - Loeien
 - Verminderde melkgift

Interactie

- Een koe kan gehanteerd worden met behulp van een halster met een halstertouw, hierbij dient de persoon voor de koe te lopen
- Maak geen onverwachte en drukke bewegingen in de buurt van de koe
- Zorg voor voldoende rust op een dag, in ieder geval na elke activiteit